

АРХЕТИПОВИЙ СИМВОЛ СЕРЦЕ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ НЕВЕРБАЛІЦІ

У статті проаналізовано репрезентацію архетипового символу СЕРЦЕ в сучасному художньому й публіцистичному дискурсі засобами невербальної комунікації (НК) з урахуванням асоціативно мотивованої візуалізації зазначеного жесту як семіотичного знака і невербального концепту в аспекті його семантики, прагматики, оцінки. Продемонстровано єдність вербального і невербального складників комунікативної лінгвістики, феномена вербалізації невербаліки.

Ключові слова: архетип, асоціативна мотивація, візуалізація, жести, комунікація, концептуалізація, невербальний засіб, оцінка, прагматика, публіцистичний дискурс, семантика, семіотика, феномен НК, художній дискурс.

Osipova T. The Archetypal Symbol of the HEART in Contemporary Ukrainian Non-Verbal Communication. *The article analyses the archetypal symbol of the HEART in contemporary Ukrainian non-verbal communication. It explores its cultural and historical roots, the evolution of its meanings, and its role in modern symbolic practices of Ukrainians. The HEART symbol represents various levels of communication, from intimate to social, while retaining its function of expressing emotions, relationships, and values. Through an analysis of non-verbal practices, the article seeks to reveal the cultural meanings that modern Ukrainians attribute to this archetype and how they use the HEART symbol to convey emotions, values, and social bonds. The study examines the representation of the archetypal HEART symbol in contemporary artistic and publicist discourse through non-verbal communication, taking into account the associative and motivated visualisation of this gesture as a semiotic sign and a non-verbal concept in terms of its semantics, pragmatics, and evaluative aspects. The article demonstrates the unity of verbal and non-verbal components in communicative linguistics as a phenomenon of verbalising non-verbal cues.*

Keywords: archetype, associative motivation, visualisation, gestures, communication, conceptualisation, non-verbal means, evaluation, pragmatics, publicist discourse, semantics, semiotics, the phenomenon of non-verbal communication, artistic discourse.

Вступ

Коллективна свідомість (КС) на різних етапах розвитку людства відображала загальні умови життя, культурні особливості та ключові зміни в суспільстві, що ставали основою нових понять, символів і уявлень. Зокрема, у первісному суспільстві КС ґрунтувалася на міфах і ритуалах, що пояснювали світ через уособлення природних сил.

На більш пізніх етапах розвитку суспільства, з появою писемності та філософії, уявлення в КС ускладнювалися появою абстрактних символів, що стали основою релігійних і філософських систем. У процесі індустріалізації та наукових революцій КС трансформує нові ідеї про науковий прогрес, раціональність та індивідуалізм. Глобалізація, технологічний прогрес та інформаційна революція формують новий рівень КС, що поєднує ідеї швидкого обміну знаннями, міжкультурного діалогу та індивідуального самовираження. КС, таким чином, еволюціонує разом з людством, інтегруючи в себе як історичні корені, так і нові реалії, що постійно впливають на спільне уявлення про світ.

Архетипи визначають як універсальні початкові вроджені психічні структури, що складають зміст КС, розпізнаються в нашому досвіді і з'являються, зазвичай, в символіці міфів, типових думках, уявленнях, образах, що виникають під впливом успадкованого колективного підсвідомого (див. про це: Медведева, 2014). У сучасній лінгвістиці теорію архетипу розвивають Л. Алексієвець, Л. Белехова, С. Васьківська, В. Даниленко, Л. Дорошина, І. Процик, В. Жайворонко, Т. Лях, А. Макарова, Ю. Михайло, М. Міщенко, Н. Семергей та ін. Погляд на символ як на спосіб вираження незримого в зримому, безконечного в кінцевому був детально опрацьований Е. Кассіроном у його «Філософії символічних форм». На відміну від інших знаків, такі, що зберігають пам'ять, символи отримують високу автономію від свого культурного контексту й функціують не тільки в синхронному зрізі культури, але й у її діахронних вертикалях (Лановик, 2005).

Мета цієї наукової розвідки – дослідити символ *СЕРЦЕ* як архетип у сучасній українській НК, зосередившись на його культурно-історичних коренях, еволюції значень і використанні в сучасних комунікативних практиках. Досягнення мети зумовлює виконання низки завдань, зокрема проаналізувати культурно-історичні корені символу *серця* в українській традиції та культурі; оцінити взаємодію вербальних і невербальних компонентів у сучасних формах комунікації через призму архетипового символу *серця*; розкрити семантичне і прагматичне значення символу *серця* в сучасних українських соціокультурних дискурсах.

Методи дослідження

У науковій розвідці застосовано *описовий метод*, зокрема прийоми *внутрішньої й зовнішньої інтерпретації*; *дискурс-аналіз*,

спроєктований на з'ясування соціальних, психічних, духовних, культурних чинників, що впливають на принципи моделювання різних типів дискурсів; *аксіологічний* – з метою окреслення ціннісного компонента національної комунікації; частково *метод етимологічного аналізу* з метою встановлення мотиваційного номінативного підґрунтя жесту.

Виклад основного матеріалу

Згідно з архетиповою теорією Карла Густава Юнга, символи мають корені в колективному несвідомому, що об'єднує досвід минулих поколінь. Архетип *серце* належить до групи базових символів, які асоціюються з любов'ю, життям та духовністю (див. про це: Юнг, 1993).

Символіка серця є одним з найпоширеніших архетипових образів, що має глибокі корені в різних культурах і традиціях. Зазначають, що «в Стародавньому Єгипті серце вважалося центром тіла і джерелом як фізичного, так і духовного життя; греки вважали, що серце є джерелом всіх емоцій, у тому числі кохання та щастя, вони також вірили, що серце пов'язане з душею, що відбилося в грецькій міфології; у християнстві серце сприймається як центр відносин людини з Богом. Воно також пов'язане з Ісусом Христом, серце якого, як кажуть, сповнене любов'ю та співчуттям до всього людства» (Зотов, URL). За свідченнями істориків, «у Середньовіччі з'являються перші зображення серця – такі, до яких ми звикли сьогодні. У рукописі французького роману XIII століття “Романс про грушу” ми бачимо уклінного чоловіка, що дарує своє серце прекрасній дамі. <...> У середньовічних рукописах знак серця (♥) іноді використовували як сучасний емодзі – вставляли замість слів “серце” або “кохання”» (там само).

Традиція сприйняття серця зберіглася і набула нових значень у сучасній українській культурі, включаючи НК. *Серце* вважається універсальним символом, що передає не лише кохання, а й співчуття, прихильність, життєву силу, зв'язок із божественним та цінності, які особистість вважає священними.

Серед слов'янських народів *серце* традиційно символізувало не тільки любов, але й життєву силу, а також було образом духовного й сакрального. З появою християнства значення *серця* трансформувалося, зберігаючи зв'язок з любов'ю, але набуваючи також асоціацій із милосердям, співчуттям та священною душею.

В українській культурі *серце* також стало символом особистої та колективної ідентичності, що об'єднує людей на рівні їхніх цінностей і стосунків. Український фольклор широко репрезентує цей символ, зокрема в українців *серце палає* (від любові), *серце в'яне* (від туги), *серце тенькнуло* (від тривоги або радості), *серце тріпочиться*, *мліє* (від хвилювання), *серце болить*, *крається*, *плаче* (від горя), *веселе серце мати* (про когось веселого, товариського), *серденько з каменя* (про байдужу, черству людину) тощо. Символ серця поетизується в художніх текстах, порівн.: *В'яне серце моє од щасливих очей, що горять в тумані наді мною* (В. Сосюра); у пісенних рядках, порівн.: *Кажуть, всі дівчата однакові, / Та одна у сні мої ввійшла, / Полонила серце юнакові, / А ключі від свого не дала* («Розпустили кучері дівчата», укр. народ. пісня).

Сьогодні жести з серцем також стали важливим елементом НК. Використання жестів, що зображають серце, стало популярним способом вираження емоцій у сучасному суспільстві. Такі жести поєднують символіку любові, турботи та підтримки.

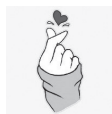
Один з популярних жестів – *складання рук у формі серця* – символізує почуття любові, вдячності та підтримки. Цей жест є поширеним у молодіжній субкультурі, а також в комунікації українських діячів та активістів, що підтримують патріотичні рухи.

Складання пальців у формі серця – один з найпопулярніших жестів у молодіжній культурі. Жест походить з поп-культури, де його популяризували артисти, знаменитості та інфлюенсери. Він використовується для вираження симпатії, прихильності чи вдячності, особливо в соціальних мережах, де цей символ став знаковим.

Серце з пальців однієї руки – цей варіант жесту менш поширений, проте він використовується, зокрема, в азіатських країнах, і отримав назву “сердечко-клік”. Такий жест став популярним в південнокорейській культурі та символізує дружбу, симпатію або турботу.

З розвитком цифрових технологій символ серця також проник в онлайн-комунікацію у вигляді емодзі та реакцій у соціальних мережах. Використання “сердечок” у коментарях, повідомленнях та постах є сучасною формою вираження підтримки та позитивного відгуку,

що дозволяє людям невербально передавати емоції, не обмежуючи себе тільки текстом. Це також сприяє поширенню архетипового символу *серця* на нові рівні комунікації та його використанню у глобальному культурному просторі. ♥♥♥ виконують функцію невербальних сигналів, замінюючи інтонацію та емоції, які недостатньо передати лише словами. Вони можуть виражати любов, симпатію, підтримку, вдячність або просто позитивний настрій. Зокрема **червоне** ♥ зазвичай символізує сильну прихильність або теплі почуття, а **рожеве** – ніжність і романтичні емоції; **жовте** вказує на дружелюбність, а **зелене** – на гармонію та надію. Користувачі, відправляючи ♥, прагнуть наголосити на своїй емоційній участі в розмові, виявити підтримку чи просто зробити повідомлення більш теплим і чуттєвим. В умовах російсько-української війни сучасні українці демонструють національну самосвідомість, віру в перемогу, супроводжуючи текстові повідомлення ♥♥ **жовтого** і **блакитного** кольору, закладаючи в них глибокі національні смисли єдності, стійкості, патріотизму.

У мережі існує паспортизація жестового емодзі та інструкції щодо його використання у віртуальному мовленні (Сайт PiliApp), порівн.:

«Емодзі, офіційно назване “Сердечні руки” Юнікодом, зображає дві руки, що формують форму серця. Воно було представлено у 2022 році як частина Юнікоду 14.0 та Емодзі 14.0. Це емодзі представляє любов, підтримку та вдячність у формі жесту.

Поширені глумачення та використання емодзі: вираження любові або прихильності: “Я тебе так сильно люблю ♥”; підтримки або солідарності: “Ми з тобою ♥”; передача вдячності: “Дякую за твою допомогу ♥”; святкування дружби: “Найкращі друзі назавжди ♥”; поширення позитиву: “Надісилаю тобі хороші вібрації ♥”

Отримання та відповідь на емодзі. Значення може варіюватися залежно від контексту та ваших стосунків з відправником: **у неформальних розмовах** – для вираження загальної прихильності або вдячності; **у робочих контекстах** – вдячність за допомогу або підтримку в проєкті; **у соціальних мережах** – для підтримки справ або осіб; **у романтичних стосунках** може бути милим способом сказати “Я тебе люблю” або “Я про тебе думаю”; **у колі родини та друзів** – для вираження турботи та емоційної близькості.

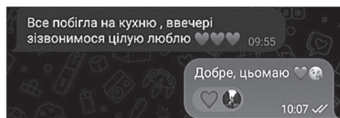
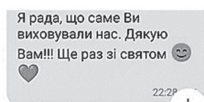
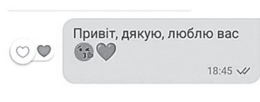
Щоб відповісти на емодзі, ви можете: повернути таке ж емодзі, щоб взаємно висловити почуття; використати інше сердечне емодзі (♥, 💕, 💖) для вираження вдячності; поєднати його зі словами вдячності або прихильності» (Сайт PiliApp).

Не можна не зазначити й деякі комунікативні девіації, пов'язані з використанням цього символічного жесту. Зокрема активну критику в публіцистиці викликав жест у виконанні колишньої прем'єрки Ю. Тимошенко під час новорічного привітання українців.

«Юлія Тимошенко опублікувала у своєму FB привітання українцям до нового року, супроводивши його дивним знімком. На фото вона зображує складений із пальців символ своєї партії. Тимошенко спробувала зобразити пальцями серце – символ своєї політичної сили. Проте сталося щось інше. Принаймні скрупульозні користувачі Facebook побачили в цьому жесті натяк на іншу частину людського тіла. (...) Причому багато хто з них не посоромився, давши чітке визначення того, що показує політик» (TODAY.UA, 02.01.2020).

Віртуальне спілкування сучасних мовців сьогодні не обходиться без використання смайликів-сердечок, що стали невід'ємною частиною цифрової комунікації. Найбільш частотно мовці використовують емоційні смайлики, зокрема: 😍 – 'закоханість'; 😘 – 'кохання'; 😏 – 'поцілунок'. Ці знаки легко заступають не тільки окремі слова, але й цілі тексти, репрезентують думки, бажання, підсилюють почуття.

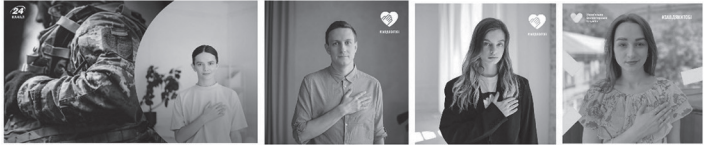
«Оцінка як логіко-психологічне явище не тільки супроводжує пізнавальну діяльність, а є її невід'ємним компонентом. Унаслідок актуалізації когнітивного й комунікативного аналізів вербалізатора невербаліки значення категорії оцінки входить у більш широке – модальне, що дає змогу простежити мотиви моделювання нових смислів» (Осіпова, 2019 : 179).

У липні 2022 року в Україні стартував громадський рух подяки військовим, що стримували і продовжують стримувати агресію сусідньої держави-терористки.

«Цей жест [долоня, прикладена до серця] покликаний продемонструвати захисникам та захисницям, що їхні зусилля на цій війні та їхня боротьба за Незалежність високо цінуються суспільством» (ШосткаNews.City, 15.07.2022).

#ЗАВДЯКИТОБИ

Ініціатива проекту поширилася мережами Facebook, Instagram, YouTube, TikTok і була підхоплена відомими представниками мистецтва, науки, політики, а також звичайними громадянами України.

Висновки

Отже, варто наголосити на значенні та функціях символу *СЕРЦЯ* в сучасній українській комунікативній культурі. Він є найпопулярнішим засобом вираження емоцій. Використання його в НК дає можливість відобразити глибину та щирість почуттів, що часто складно передати словами. *СЕРЦЕ* як символ єднання набуло особливого значення в умовах національних змін та соціальної мобілізації. Воно не лише виражає особистісну прихильність, але й акцентує на суспільній підтримці, символізує патріотизм і солідарність.

Нові цифрові платформи значно розширили можливості для використання символу *СЕРЦЯ* як компонента культурної комунікації, додаючи йому важливого значення в українській та глобальній культурі. Перспективними видаються дослідження писемних джерел, у яких репрезентовано цей символ, і деталізація його прагматики на синхронійних зрізах.

ЛІТЕРАТУРА

1. **Белехова, Л. І.** (2002). Словесний поетичний образ в історико-типологічній перспективі: лінгвокогнітивний аспект (на матеріалі американської поезії). Херсон: Айлант.
2. **Васьківська, С.** (2023). Динамічні архетипи емоцій як інструмент психотерапевтичної роботи: методика “Стимул, Емоція, Тип”. *Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Психологія*, 1(17), 5–11.
3. **Даниленко, В. Г.** (1994). Архетип, монотип, стереотип як формотворчі структури художнього тексту (на матеріалі прози Григора Тютюнника). (Дис. ... канд. філол. наук). Київ: Ін-т літерат. ім. Шевченка НАН України.
4. **Лановик, М. Б.** (2005). Розвиток концептів “символ”, “архетип” і “міф” у теоретико-літературних дослідженнях науки про переклад. *Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І. Франка*, 22, 150–155.
5. **Любчук, О., Шостак, В.** (2013). Феномен архетипу: трактування, прояви й роль у національній культурі. *Науковий вісник Східноєвроп. нац. ун-ту ім. Лесі Українки*, 11, 38–42.
6. **Макарова, А. О.** (2020). Архетип як предмет досліджень у сучасній українській гуманітаристиці. *Гілея*, 152 (1), 171–177.
7. **Медведева, Н. В.** (2014) *Теорія архетипів К. Г. Юнга та дослідження творчого сприймання. Symbolic and archetypic in culture and social relations ymbolic and archetypic in culture*

and social relations: materials of the IV international scientific conference on March 5–6, 2014 (pp. 21–30). Prague: «Sociosfera-CZ». 8. **Осіпова, Т.** (2019). Невербальна комунікація та своєрідність її омовлення в українському дискурсі: феномен вербалізації невербаліки. Харків: Вид-во Іванченка І. С. 9. **Процик, І. В.** (2011). Архетип і символ: проблеми визначення та взаємодії. *Актуальні проблеми слов'янської філології. Серія: Лінгвістика і літературознавство, XXIV / 2*, 368–377. 10. **Юнг, К.** (1993). Архетипи колективного несвідомого. Психологічні типи. Вибрані праці з аналітичної психології (Упоряд., перекл. В. М. Тарасенко). *Читанка з філософії (у 6 кн.). Кн. 6: Зарубіжна філософія XX століття*. Київ: Довіра.

ДЖЕРЕЛА

11. **Зотов С.** Що означає символ серця. Узято з <https://aqua-svit.com.ua/koral/?%D0%A9%D0%BE%20%D0%BE%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D1%87%D0%B0%D1%94%20%D1%81%D0%B8%D0%BC%D0%B2%D0%BE%D0%BB%20%D1%81%D0%B5%D1%80%D1%86%D1%8F>. 12. **Сайт PiliApp.** Узято з <https://uk.piliapp.com/> 13. **ШосткаNews.City**, 15. 07. 2022. Узято з <https://shostkanews.city/articles/224718/v-ukraini-vigadali-zhest-podyaki-vijskovim-dolonya-do-sercyu>. 14. **TODAY.UA**, 02.01.2020 Узято з <https://today.ua/ru/nam-opa-yulya-ne-sovret-tymoshenko-zhestom-pokazala-chto-zhdet-ukrayntsev-v-nastupyvshem-godu/>.

REFERENCES

1. **Bieliekhova, L. I.** (2002). Slovesnyi poetychnyi obraz v istoriko-typologichnii perspektivi: linhvokohnityvnyi aspekt (na materialii amerykanskoj poezii) [Verbal Poetic Image in Historical and Typological Perspective: Linguistic and Cognitive Aspect (Based on American Poetry)]. Kherson: Ailant [in Ukrainian]. 2. **Vaskivska, S.** (2023). Dynamichni arkhetypy emotsii yak instrument psykhoterapevtychnoi roboty: metodyka “Stymul, Emotsiia, Typ” [Dynamic archetypes of emotions as a tool for psychotherapeutic work: the Stimulus, Emotion, Type methodology]. *Visnyk Kyiv. nats. un-tu im. Tarasa Shevchenka. Psykholohiia – Bulletin of Taras Shevchenko National University of Kyiv. Psychology*, 1(17), 5–11 [in Ukrainian]. 3. **Danylenko, V. H.** (1994). Arkhetyp, monotyp, stereotyp yak formotvorchi struktury khudozhnogo tekstu (na materialii prozy Hryhora Tiutiunynka) [Archetype, Monotype, Stereotype as Formative Structures of a Literary Text (Based on the Prose of Hryhor Tyutyunnyk)]. *Candidate's thesis*. Kyiv: Instytut literatury imeni Shevchenka NAN Ukrainy [in Ukrainian]. 4. **Lanovyk, M. B.** (2005). Rozvytok kontseptiv “symvol”, “arkhetyp” i “mif” u teoretyko-literaturnykh doslidzhenniakh nauky pro pereklad [The Development of the Concepts of ‘Symbol’, ‘Archetype’ and ‘Myth’ in the Theoretical and Literary Studies of the Science of Translation]. *Visnyk Zhytomyr. derzh. un-tu im. I. Franka – Bulletin of Zhytomyr Ivan Franko State University*, 22, 150–155 [in Ukrainian]. 5. **Liubchuk, O., Shostak, V.** (2013). Fenomen arkhetypu: traktuvannia, proiavy y rol u natsionalnii kulturi [The Phenomenon of the Archetype: Interpretation, Manifestations and Role in National Culture]. *Naukovyi visnyk Shkhidnoievrop. nats. un-tu im. Lesi Ukrainky – Scientific Bulletin of Lesya Ukrainka Eastern European National University*, 11, 38–42 [in Ukrainian]. 6. **Makarova, A. O.** (2020). Arkhetyp yak predmet doslidzhen u suchasnii ukrainskii humanitarystytsi [Archetype as a Subject of Research in Contemporary Ukrainian Humanities]. *Hileia – Gilea*, 152 (1), 171–177 [in Ukrainian]. 7. **Medvedeva, N. V.** (2014). Teoriia arkhetyviv K. H. Yunha ta doslidzhennia tvorchoho sprymannia [C. G. Jung's theory of

archetypes and the study of creative perception]. *Symbolic and archetypic in culture and social relations symbolic and archetypic in culture and social relations: materials of the IV international scientific conference on March 5–6, 2014* (pp. 21–30). Prague: «Sociosfera-CZ» [in Ukrainian]. 8. **Osipova, T.** (2019). Neverbalna komunikatsiia ta svoieridnist yii omovlennia v ukrainskomu dyskursi: fenomen verbalizatsii neverbaliky [Non-verbal communication and the peculiarity of its utterance in Ukrainian discourse: the phenomenon of verbalisation of non-verbalism]. Kharkiv: Vyd-vo Ivanchenka I. S. [in Ukrainian]. 9. **Protsyk, I. V.** (2011). Arkhetyp i symvol: problemy vyznachennia ta vzaiemodii [Archetype and symbol: problems of definition and interaction]. *Aktualni problemy slovianskoi filolohii. Serii: Lnhvistyka i literaturoznavstvo – Actual problems of Slavic philology. Series: Linguistics and Literary Studies, XXIV/2*, 368–377 [in Ukrainian]. 10. **Yunh, K.** (1993). Arkhetypy kolektyvnoho nesvidomoho. Psykholohichni typy. Vybrani pratsi z analitichnoi psykholohii [Archetypes of the collective unconscious. Psychological types. Selected works on analytical psychology] (V. M. Tarasenko, Ed., trans.). In *Chytanka z filosofii (u 6 kn.)*. Kn. 6: *Zarubizhna filosofiiia XX stolittia [Readings in philosophy (in 6 books). Book 6: Foreign philosophy of the twentieth century]*. Kyiv: Dovira [in Ukrainian].

SOURCES

11. **Zotov, S.** Shcho oznachaie symvol sertsia [What the heart symbol means]. Retrieved from <https://aqua-svit.com.ua/koral/?%D0%A9%D0%BE%20%D0%BE%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D1%87%D0%B0%D1%94%20%D1%81%D0%B8%D0%BC%D0%B2%D0%BE%D0%BB%20%D1%81%D0%B5%D1%80%D1%86%D1%8F>. 12. **Sait PiliApp.** Retrieved from <https://uk.piliapp.com/>. 13. **ShostkaNews.City**, 15. 07. 2022. Retrieved from <https://shostkanews.city/articles/224718/v-ukraini-vigadali-zhest-podyaki-vijskovim-dolony-a-dosercy-a>. 14. **TODAY.UA**, 02.01.2020 Retrieved from <https://today.ua/ru/nam-opa-yulya-nesovret-tymoshenko-zhestom-pokazala-chto-zhdet-ukrayntsev-v-nastupyvshem-godu/>

Осіпова Тетяна Федорівна – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови імені професора Л. А. Лисиченко, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди; вул. Валентинівська, 2, Харків, 61168, Україна.

E-mail: ostaniya1967@hnpu.edu.ua

<https://orcid.org/0000-0003-2899-2606>

Osipova Tetiana – Doctor of Philological Sciences, Professor, Head of the Professor L. Lysychenko Ukrainian Language Department, H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University; 2 Valentynivska Str., Kharkiv, 61168, Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 30 вересня 2024 року

CITATION

ДСТУ 8302:2015: Осіпова Т. Ф. Архетиповий символ *СЕРЦЕ* в сучасній українській невербаліці. *Лінгвістичні дослідження*: зб. наук. пр. Харк. нац. пед. ун-ту імені Г. С. Сковороди / гол. ред. Н. В. Піддубна. Харків, 2024. Вип. 61. С. 171–179. DOI: <https://doi.org/10.34142/23127546.2024.61.14>

АРА: Осіпова, Т. Ф. (2024). Архетиповий символ *СЕРЦЕ* в сучасній українській невербаліці. *Лінгвістичні дослідження*, 61, 171–179. DOI: <https://doi.org/10.34142/23127546.2024.61.14>